

ANTIPOD TŘI

ZÁŘÍ 1974

/JIHLAVA /

Cesta je jako člověk: žádné dvě nejsou stejné. A všechny plány, záštity, chytristiky a nátlak jsou bezvýsledné. Po letech zápasu poznáváme, že se nepouštíme na cestu; cesta se pouští do nás. Právodci, jízdní řády, rezervovaná místa, to všechno zakořeněné a nevyhnutelné se roztříští na kusy o individualitu naší cesty. Teprve když si puncovaný vandrák tohle uvědomí, může se uklidnit a vyrovnat se s tím. Teprve pak odpadne všechno zklamání. V téhle věci se cesta podobá manželství. Domnívat se, že se dá nějak určovat, povede bezpečně k omylu. Cítím se už lépe, když jsem tohle řekl, ačkoli to pochopí jenom ti, kdo to prožili.

...v jejích očích jsem poznával něco, co jsem později poznával znovu a znovu ve všech částech Ameriky - žhavou touhu odejít, vyrazit, dát se na cestu kamkoli, jenom pryč z kteréhokoli místa. Klidně vyprávěli o své touze jednoho dne se někam vypravit, toulat se volně a nespoutaně, ne směrem k něčemu, ale směrem od něčeho.

John Steinbeck:
Toulky s Charleym

Miroslav Holub: No a co?

Tento mladý muž se prochází po břehu mořském a vdechuje solná oblaka hnaná větrem.

Může mít kus moře nebo kus země nebo kus nebe.

No a co?

Může mít lásku.

No a co?

Může mít veškerý inzerovaný úspěch.

No a co?

Ptáci přilétají a usedají na jeho prsty.

No a co?

Může přemoci anděla.

No a co?

Může se dívat na kapky své krve, jak mizí v kapkách oceánu.

No a co?

"Hledáte něco, pane?"

"Ne, děkuji," odpovídá a odchází.

Ale jeho ramena vypadají jako ramena chlapce, který hledá obrázkovou knihu, co mu v ní maminka zaležila jednu kapitolu vlásničkou.

Miroslav Florian: Strom

U příkopu
zašklebil se na nás jak vandrák
Léta už mímám
tu jeho znetvořenou zkroušenou postavu
horké třesoucí se listí
a nikdy jsem si nevšiml že je veselý
mazaně a neohlušitelně veselý
že se prohýbá smíchy
Až teď hluboko v noci
z nadskakujícího autobusu
který ho prudce nasvítí
v nestřeženém okamžiku

Miroslav Florian: Květiny

Dneska jsem slyšel hovořit květiny,
mluvily tiše a velmi rychle,
stačil jsem sledovat jenom plápolavý rytmus, jen smysl
jako umírající nebo dítě,
byla to povědomá tvář
nad mým lůžkem.

Miroslav Florian: Kronika

Meloun si opřel o zem opilou hlavu.
A nač upřeně myslí voda,
nesvěcená voda?

Dozvím se někdy,
co špicí právě teď si poznamenal
skřípající smrč?

To dřevo
si nedá pokoj,
a kolem dokola jsou kaňky borůvčí.

Jefim Zozulja: Vlastnictví

Kdo chce vědět, co to je hlad, ten ať jde jednou časně ráno na tržiště pozorovat hladové toulavé psy.

Tady uvidí tento stav nahý a vyhnaný do krajnosti.

Tady se mu ozřejmí nejen hlad.

Tady se mu ozřejmí i to, co je ještě horší než hlad: poznání, že nikdo nepomůže.

A skutečně, kdo může časně ráno pomoci toulavému psu?

Soucit je náhodný a nestálý. A co je to vůbec soucit?

Pes je odkázán sám na sebe.

A tak teď pozoruju hladového, velmi ztrápeného toulavého psa. Pozoruju ho velmi bedlivě.

Mátožně míří k řeznickým stánkům. Jdu za ním.

Cestou se neděje nic mimořádného.

Na chodníku a na dlažbě jsou ranní námrazky.

Páda je studená a ztvrdlá.

Zázraky se nedějí. Nikdo nenechal na dlažbě ani na chodníku nic, co by bylo k snědku.

A pes to dobře ví. Kdo jiný by to mohl vědět, když ne on?

Nicméně očmuhává louže, kličkuje sem tam, sklání hlavu k studeným kamenům, dřívkům, špinavému papíru.

Blízko vchodu do tržiště se zastaví.

Tady něco je.

Vida. Navečer tady někdo rozlil mléko. Docela maličko.

Smísilo se s prachem a zmrzlo. Jen velmi těžko se dá zahřát tak, aby je mohl slízat. Stěží to stojí za tu námahu.

A přesto pes líže tu skvrnu, která mu nemůže nic dát, a dokonce ani vzdáleně nepřipomíná potravu.

V tom je cosi velmi ponižujícího.

A pes je to velký a pěkný. Žlutá srst se mu pávabně vlní na x tlapách. Za usouženým, velmi usouženým výrazem jeho očí je cosi hrdého. A jak by ne! Je to přece silný, mladý a ohnivě živý tvor!

A teď tady líže studené kameny ve snaze slízat i nečistotou zmrzlý pozůstatek mléka.

Ale vždyť tam vlastně nic není! Nic! Absolutně nic!

Zanechává marného úsilí a bloumá dál.

Za několik minut vbíhá mezi řeznické stánky.

Tady je to ovšem docela jiné!

Tady se v každém stánku bezostyšně hoduje.

Tady visí červené kusy masa všech druhů a velikostí.

Tady se bezostyšně, vyzývavě a neodpuštělně hoduje!

L Lidé přicházejí a klidně si to maso kupují. Po zvážení si je kladou do svých košů.

Nemají dokonce kdy o tom hovořit!

Ruce prodávačů i zákazníků se ustavičně prohrabují v masě.

Prohrabují se v masě!

Na uvolněné háky okamžitě nabodávají nové sytě červené kusy!

Sekyry rozsekávají růžové a bílé kosti.

Nestvůrně rozmařilé občerstvení je tak nesmírné, že lidé se ani neradují, neskučí, ani nevydávají vítězné skřeky! Nekřepčí nadšením!

Docela všedně maso váží.

Balí je do cárů navinového papíru.

Ukládají do košů.

Řezníkovi ruce se lesknou rudým krvavým mokrem.

Pes to pozoruje. Jaké sebezapření! Co v sobě má truchlivé chle-
dnokrevnosti!

Stojí.

Sedá si.

Zavírá oči.

Polyká naprázdno.

Beznadějně se rozhlíží po čistě umeteném asfaltu kolem sebe.

Určitě se mu točí hlava.

Otvírá hladovou tlamu.

Olizuje si vyprahlé pysky.

Ale klidně sedí. Klidně.

Provází odcházející hospodyňky pohledem.

Zná je.

Je bystrý. Ví, že mu nikdo nic nedá. Že nepomohou prosby, úpě-
ní, ani ponižení. Nic.

NIC.

A krást se nesmí.

Ano, krást se nesmí.

Ani loupit se nesmí.

Ve stánku visí po straně na dvou dlouhých drátěných háčích a
dost nízko kusy masa.

Visí.

A jak pěkně visí!

Stačil by jediný odvážný, jednoduchý, energický pohyb.

Je to naprosto reálné.

Je to záležitost jediné vteřiny.

Psovi uzrává v očích rozhodnutí.

Vztyčuje se...Natahuje se mu krk, zašpičatuje tlama, zadní
tlapy se pokrčují k odrezu...

Ale ne.

Znovu si sedá.

Je zkroušený a pokorný. Je rozumný. Ví, že se to nesmí.
NESMÍ.

Za to se trestá bez pardonu.

ZA TO SE NEMILOSRDNĚ PŘERÁŽEJÍ ŽEBRA.

ZA TO SE KOPE OKOVANÝMI BŮTAMI K SMRTI.

ZA TO SE PŘERÁŽÍ ŽELEZNOU TYČÍ HŘBET.

To je VLASTNÍČTÍVÍ.

To je vlastnictví člověka.

Na to se nesmí sáhnou t.

NESMÍ.

Pes sedí. Dívá se do očí chodců a pokorně, rezignovaně pozoruj
jejich pohyby.

Celým svým hubeným, vychrtlým tělem zkušeného toulavého psa ří-
ká, že bojovat proti vlastnictví člověka se nesmí.

NESMÍ.

Zkáza Hlavního
města, SČ 1964

Jefim Zozulja, básník malých lidí a velké doby, žije v Moskvě,
Lodži a Oděse, opovrhuje předurčenou úřednickou kariérou a
chce emigrovat do Ameriky. Aby nebyl odkázán na náhodu, chce
umět nějaké "internacionální" řemeslo - stává se malířem vý-
věsných štítů. Toulá se po Rusku, prožívá tvrdá léta vojenské
služby, a stejně jako Chlebnikov, Blok a spousta jiných v té
době nemá v kapse ani vindru.

Carl Sandburg: Psina zlato

Začalo to u něj jako psina,
Že tak často opakoval s mystickým gestem,
V němž každéj vyčetl psinu:
"V táhletěch kopcích je zlato, Jacku."
Všichni jsme se řehnili a on se řehnil nejvíc
Komické ilusi lovců zlata,
Vybírajících si kopce hazardu
S nadějemi a lopatami, osly a pekáči,
A žlutý lesk vznešené návnady
Dusil pod sebou vznešené mety.
Všechno to bylo v jeho náhlém zvolání:
"V táhletěch kopcích je zlato, Jacku!"
Jeho manželka, jiné jeho ženy, jeho zaměstnání,
Jedno po druhém, jeho křiklavé kravaty,
Rozhalenky a špičky na muže s tlustými
Šekovkami, s nimiž jednaruka obědval,
Všechno to souviselo s tím, že mlel, že pořád mlel,
Že tam vzadu v těch kopcích je zlato, psina zlato
V psina kopcích, to z něhož se má stát pravé zlato
V pravých kopcích, jen chtít, jen když bude někdo
Hodně chtít - to všechno bylo v jeho hlase,
Když odešel a nikdo už o něm neslyšel
A nastoupil do vlaku vypraveného na západ
Se slovy: "V táhletěch kopcích je zlato, Jacku."

Carl Sandburg se narodil, žil, tvořil a umřel.

Narodil se pokud vím bez obtíží, dokonce o něco dříve než měl. Ja žil do třinácti, nevím, ale od třinácti - po svém útěku z domova poznával Ameriku jako poslíček, nosič, kulisák v předměstských divadlech, nádeník, toulající se ode žní ke žní, hlídač farem, voják, potulný zpěvák a zloděj.

V osmatřiceti letech se rozhodl, že toho viděl dost na to, aby napsal knihu. A tak rok 1916, kdy vyšly jeho Chicago Poems, znamená v americké poezii revoluci: od dob Walta Whitmana se nikdo neodvážil psát poezii o pravdivé a drsné skutečnosti a literátů typu Aldrichova a Stoddardova se s rozhořčením a pobouřením odvraceli od té snůžky nesmyslů. A v sanfranciském Buildingu jedna dáma prohlašuje: "Je to velmi zajímavé. Ale ten pán by se měl především naučit psát." Byla to žena jednoho velmi uznávaného obchodníka,

která právě před nedávnem vydala svazeček básní. Vlastním nákladem. Carl Sandburg píše o tulácích, námořnících, zlatokopech, dřívčích ve fabrikách, zlodějích; píše o jarní trávě, o volání jara, o západech slunce, o hnědém zlatu, o červeném dešti; píše o Mohavské poušti, o Kalifornii a Arizóně, o řece Ohio v Cincinnati - o Americe.

Vydal šest sbírek poezie, sborník americké lidové poezie, životopis A. Lincolna a nádherné pohádky:

O TOM, JAK SE PODEJ SEKERU, DEJMI PROSÍM A NANICSE NEPTEJ
VYPRAVILI NA CESTU DO ERTEPELSKA.

Knih

Podej Sekeru žil v chaloupce, kde bylo všecko jako dřív.

"Na hřebenu střechy sedí komín a vypouští kouř," řekl Podej Sekeru. "Kliky otvírají dveře. Okna jsou vždycky buď otevřená, nebo zavřená. Jsme v tomhle domě vždycky buď v patře, nebo v přízemí. A na hřebenu střechy sedí komín a dělá pfisty-přů nebo přů-pfisty. Všecko je tu jako dřív."

Proto se rozhodl, že se jeho děti pojmenují samy.

"První slova, která promluví, sotva se naučí tvořit slova, budou jejich jmény," řekl. "Pojmenují se samy."

Když se narodil v domku Podej Sekery první chlapec, dali mu jméno Dejmi Prosím. Když pak přišlo první děvčátko, dostalo jméno Nanicse Neptej. A obě děti měly v očích stíny, táhnoucí se v noci údolími, a čelíčka zářící jitřním hlasem, jako když sluníčko vstává.

Vlasy na šesulce měly jak hustý a tmavý trávník. Rády brely za kliku, otvíraly dveře a utíkaly za větrem, aby jim česal vlasy a laskal oči a hladil je po čele svými šesti něžnými prsty.

A pak si Podej Sekeru řekl - protože se mu už nenarodil žádný chlapec ani děvče - "Můj nejstarší syn je můj nejmladší a má nejmladší dcera je moje nejstarší a vybrali si svá jména sami."

Dejmi Prosím vyrostl a vytáhly se mu i uši. Nanicse Neptej vyrostla a uši se jí taky protáhly. Ale žili ještě stále v chaloupce kde bylo všecko jako dřív. Naučili se říkat po otci: "Na hřebenu střechy sedí komín a vypouští kouř. Kliky otvírají dveře. Okna jsou vždycky buď otevřená, nebo zavřená. Jsme v tomhle domě vždycky buď v patře, nebo v přízemí. A na hřebenu střechy sedí komín a dělá pfisty-přů nebo přů-pfisty. Všecko je tu jako dřív."

Po čase se večer začali ptát jeden druhého, když měli ráno k snídání vajíčka: "Kdo je kdo? Akolik? A co vy na to?"

"Je to na člověka moc, být někde příliš dlouho," řekl si starý, šlachovitý Podej Sekeru.

A Dejmi Prosím a Nanicse Neptej, šlachovitý syn a šlachovitá dcera starého Podej Sekery, odpověděli: "To teda je na člověka moc,

být někde příliš dlouho."

A tak prodali všecko, co měli, prasátka, pastviny, pytle, papriky, pohrabáče, prostě všecko až na rance a pár drobností.

Když je sousedé viděli, jak prodávají všecko, co mají, různí sousedé říkali: "Půjdou do Kansasu, do Kokomo, do Kanady, do Kaukasi, do Kalamazú, na Kamčatku, do Čättahúčí." Ale jeden malý usmrkánec, co sotva viděl na oči a dloubal se palečkem od palčáku v nose, se zasmál na pět způsobů do šepice a povídá: "Pojedou na Měsíc, a když tam budou, poznají, že je všecko jako dřív."

A všechny hotové peníze, co dostali za to, že všecko prodali, prasátka, pastviny, pytlíky, papriky, pohrabáče, uložil Podej Sekeru do rance, který si hodil na záda jako hadráč, když se vrací domů.

A pak vzal svého nejstaršího a nejmladšího a jediného syna, Dejmí Prosím, a svou nejstarší a nejmladší a jedinou dceru, Nanicse Neptej, a šli na nádraží.

Pokladník seděl za okýnkem a prodával lístky jako dřív.

"Přejete si lístek, abyste mohli jet tam a vrátit se zpět, anebo chcete lístek, abyste mohli jet tam a už se NIKDY nevrátili zpět?" ptal se pokladník a mnul si z očí ospalky.

"Přejeme si lístek, abychom mohli jet tam, kde vedou kolejníc rovnou do nebe a už se nikdy nevrátí - pošlete nás tak daleko, kam až vedou koleje a ještě čtyřicetkrát dál," zněla Podej Sekerova odpověď.

"Tak daleko? Tak časně? Tak brzy?" ptal se pokladník a mnul si dál ospalky z očí. "Tak to vám dám úplně nový lístek. Přifouk ho sem dneska ráno vítr. Je to dlouhý lístek z pruhu lesklé žluté kůže a má modrý pruh napříč."

Podej Sekeru poděkoval pokladníkovi jednou, poděkoval pokladníkovi dvakrát, a místo toho, aby poděkoval pokladníkovi potřetí, rozvázal rance a vybral všechny hotové peníze a mince, které dostal, když všecko prodal, prasátka, pastviny, pytlíky, papriky, pohrabáče a vyplatil ty hotové peníze a mince pokladníkovi.

Podíval se jednou, dvakrát, třikrát na ten dlouhý lístek z pruhu lesklé žluté kůže co má modrý pruh napříč, a strčil ho do kapsy.

Pak nasedl s chlapečkem Dejmí Prosím a holčičkou Nanicse Neptej na vlak, ukázal průvodčímu lístek a rozjeli se tam, kam vedou koleje a ještě čtyřicetkrát dál.

A proto si pamatujte, že dřív, než se vypravíte do země, co leží na konci kolejí a ještě čtyřicetkrát dál, musíte prodat všecko, co máte - prasátka, pastviny, pytlíky, papriky, pohrabáče,

utržené hotvé peníze i drobné strčit do rance, jít na nádraží a požádat pokladníka o dlouhý lístek z pruhu lesklé žluté kůže, co má modrý pruh napříč. A nesmíte být pak překvapeni, až si pokladník promne ospalky z očí a řekne: "Tak daleko? Tak časně? Tak brzy?"

Pohádky z bramborových řádků, SNDK 1965

- upraveno

Že i masťňáci jsou všude, dokazuje povídka

Gosciny: Nádherný čerstvý vzduch

Dostali jsme pozvání, abychom strávili neděli v nové chatě pana Snaha. Pan Snaha je účetní v úřadě, kde pracuje tatínek, a má kluka asi stejně starého jako já, který je hrozně prima a jmenuje se Bonifác.

Těšil jsem se, jelikož moc rád jezdím na venkov, a tatínek nám pověděl, že si pan Snaha koupil tu chatu teprve nedávno a říkal mi, že není daleko od města. Pan Snaha tatínkovi všechno podrobně vysvětlil do telefonu, tatínek se to zapsal na papír a zdálo se, že to není těžké najít. Jede se pořád rovně, u první červené svítilny se zahne doleva, projede se pod železničním podjezdem, pak zase rovně až na křižovatku, odtud se odbočí doleva a pak ještě jednou doleva, jede se až k bílému statku, a potom doprava úzkou polní cestou a pořád rovně, a je to nalevo za benzínovou pumpou.

Vyjeli jsme a tatínkem a s maminkou dost časně ráno a tatínek si prozpěvoval, ale pak přestal kvůli ostatním vozům, co byly na silnici. Vůbec jsme se nemohli hnout z místa. Potom tatínek přehlédl červenou svítilnu, kde jsme měli odbočit doleva, ale řekl, že to nevadí, že se na tu cestu dostaneme z příští křižovatky. Ale na příští křižovatce se hrozně moc přecouvalo a pověsili si tam ceduli, na které bylo napsáno: Objížďka. Byli jsme v bryndě. Tatínek křičel na maminku, že mu špatně čte ty údaje, co má napsané na papírku. Pak se ptal na cestu spousty lidí, ale nikdo ^{nic} nevěděl. K panu Snahovi jsme dojeli skoro v poledne a už jsme se přestali hádat.

Pan Snaha nás přišel přivítat k zahradní brance.

"Hahá!" zvolal. "To se hned poznají měšťáci. Nechce se vám ráno z postele, co?"

Tatínek mu vysvětlil, že jsme bloudili, a pan Snaha se tvářil překvapeně.

"Jak se ti to mohlo stát?" divil se. "Vždyť se jede pořád rovně!"
A uvedl nás do chaty.

Chata pana Snaha je bezva. Není moc velká, ale je bezva.

"Počkejte chvíli," řekl pan Snaha. "Hned zavolám ženu." A začal volat: "Kláro! Kláro! Naši přátelé jsou tady!"

Paní Snahová přišla s červenými očima a se zástěrou plnou černých skvrn, kašlala a řekla nám: "

"Ani vám nepodám ruku, jsem celá od uhlí. Už od rána se pokouším rozdělávat oheň ve sporáku, a ne a ne se mi to podařit."

Pan Snaha se rozesmál.

"To víte, je to zde trochu primitivní, ale takový je už život na venkově. Člověk tu nemůže mít elektrický sporák jako ve městě!

"A proč ne?" zeptala se paní Snahová.

"Promluvíme si o tom za dvacet let, až přestanu splácet chatu," řekl pan Snaha. A znovu se dal do smíchu.

Paní Snahová se nesmála.

Řekla jen:

"Omluvte mě, musím se postarat o oběd. Obávám se, že bude taky velmi primitivní."

A odešla.

"A co Bonifác, ten tu není?" zeptal se tatínek.

"Ale ano, je," řekl pan Snaha. "Ten malý dareba je za trest za věný ve svém pokoji. Víš, co dneska provedl, sotva ráno vstal? Jen si to představ! Vylezl na strom a chtěl trhat švestky! Dovede si to představit? Každý z těch stromů mě stál celé jmění a kluk s bude bavit tím, že bude lámat větve, ne?"

Potom pan Snaha řekl, že když jsem tu, zruší trest, jelikož je přesvědčen, že jsem rozumný hoch a nebudu se bavit pleněním zahrady a zeleninových záhonů.

Bonifác přišel, pozdravil tatínka a maminku a podali jsme si ruce. Vypadal docela prima, sice ne tak prima jako kluci ze škol, to se ví, ale je teda fakt, že kluci z naší třídy jsou vážně moc prima.

"Půjdeme si hrát do zahrady?" zeptal jsem se.

Bonifác se podíval na svého tatínka a ten řekl:

"Raději ne, děti. Za chvíli budeme jíst a já bych nerad, abyste nanesly do domu bláto. Maminka si dnes dala mnoho práce s úklidem."

Tak jsme si s Bonifácem sedli, a zatímco dospělí pili aperitiv, prohlíželi jsme si časopis, který jsem už četl doma. Prolistovali jsme ho několikrát, protože paní Snahová, která nepila s ostatními, opozдила s obědem. Nakonec přišla, sundala si zástěru a řekla:

"Co se dá dělat...prosím ke stolu!"

Pan Snaha byl moc pyšný na předkru a upozornil nás, že rajčata natrhal na své vlastní zahrádce, a tatínek se zasmál a řekl, že je natrhal nějak moc brzy, že jsou ještě zelená. Pan Snaha odpověděl, že skutečně nejsou ještě docela zralá, ale že mají úplně jinou chuť než ta, co člověk koupí na trhu. Mně nejvíc chutnaly sardinky.

Potom paní Snahová přinesla pečení, které byla moc legrační: na hoře byla celá černá, ale uvnitř vypadala, jako by se vůbec nebyla pekla.

"Já nechci," řekl Bonifác. "Nemám rád syrové maso!"

Pan Snaha na něho zakoulel očima a řekl mu, aby rychle dojedl rajčata a pustil se do masa jako všichni ostatní, jestli nechce dostat.

Pečené brambory se moc nepovedly, byly trochu tvrdé.

Po obědě jsme si šli sednout do salónu. Bonifác si zase vzal ten časopis a paní Snahová vykládala māmince, že má ve městě sluzku, ale ta nechce jezdit na venkov a pracovat v neděli. Pan Snaha vypočítával tatínkovi, co ho ta chata stála a jaký to byl výhodný obchod. Mě to vůbec nezajímalo, a tak jsem se zeptal Bonifáce, jestli bychom si nemohli jít hrát ven, kde nádherně svítí slunce. Bonifác se podíval na svého tatínka a ten řekl:

"Ale samozřejmě, děti. Jen vás prosím, abyste si ~~na~~ hráli na cestičkách, a ne na trávníku. Bavte se dobře a buďte hodní."

Šli jsme tedy na zahradu a Bonifác navrhl, abychom hráli na branky. Rád hraju na branky a chrovně umím mířit. Hráli jsme na cestičce. Byla tam jen jedna a ne moc široká. Musím uznat, že Bonifác senzačně chytá.

"Dej pozor," řekl mi. "Kdyby míč vletěl na trávník, nedostaneš ho už zpátky."

Pak zamířil a bum ho! Míč minul branku a octl se na trávě. V chatě se okamžitě otevřelo okno a pan Snaha vystrčil červený, ne spokojený obličej.

"Bonifáci!" křičel. "Kolikrát jsem ti říkal, že si musíš dát pozor a neničit ten trávník! Zahradník na něm pracoval celé týdny! Ty jak jsi na venkově, nevíš roupana kudy kam! Alou! Zůsta-neš až do večera ve svém pokoji!"

Bonifác se dal do pláče a odešel. Taky jsem se vrátil do chaty.

Už jsme tam dlouho nezůstali, poněvadž tatínek chtěl vyjet brzy, aby se vyhnul štrádlu na silnicích. Pan Snaha prohlásil, že je to rozumné, a že se taky brzy vrátí, jen co bude paní Snahová hotov s úklidem.

Snahovi nás doprovodili až k vozu. Tatínek a maminkou jim řekli, že strávili nezapomenutelný den, a když se tatínek chystal vyjet, naklonil se pan Snaha k okénku a řekl mu:

"Proč si nekoupíš takovou chatu jako já? Já sám bych se bez n samozřejmě obešel. Ale člověk nesmí být sobec, kamaráde. Nedove-deš si představit, jak to svědčí ženě a klukovi, ten odpočinek a nádherný čerstvý vzduch každou nedělí!"

Gosciny - Sempé; Mikulášovy patálie,

KMČ 1973

Úspory

Houla

Říkají mi "šetři!"
a já jim hořím prachy do ksichtu
Říkají mi "šetři!"
- směju se jejich oblekům,
sutům, chatám a barákům
Říkají mi "šetři!"
a tak mám vkladní knížku.
Ukládám na ni
čistej vzduch z lesa,
pěkný chvíle,
dlouhý cetsy,
hladový žaludky,
kouř z dýmky,
popel z ohnišť,
trouchnivý dřevo
a hezký písničky.
Říkají mi "šetři!"
Díky jim mám už docela pěkný
úspory.

Odcházející návštěva

Houla

Jdou a před nima
cesta
Patníky
prach
kouř
utahany nohy.

Jdou a před nima
volnost
Dívám se
na perspektivy usáren
z kasárenský
brány.

S p a c á k p r o d v a

Kavče

Johna Červotoč se potácel po mýtině a teskně vzhlížel k noční obloze. Jindy chodíval lesem teskně a bujaře, neboť se na cestu pravidelně posilňoval v hostinci "U ztracené ponožky". Táhla se pak za ním vůně piva, které mu příjemně žbluňkalo v žaludku. Dnes se v něm převaluje obrovské moře ovocenky, jehož vznik provázela šenkýř slovy: "Copak za to můžu? Pivo už nemám. Napij se moštu a dej mi pokoj!"

Johny doklopýtal na svůj plácek. Rozdělal oheň, rozbalil spacák a hodlal povečeřet. Znenadání slyší tenký, skřehotavý hlásek "Já se vohřeju, jo?" Tramp vyskočil, rozhlíží se kolem, ale těžko něco vidět, když je tma. "Povídám, u toho vohně se vohřeju!" U ohniště sedí velký zelený žabák, pulí oči a natahuje pracičky do plamenů.

"Co tu děláš?" vyděsil se Johny.

"Nic," skřehotal žabák, "čekám až půjdeš spát." Poškrábal se na zádech a pokračoval: "Dřív si vždycky přišel, zpíval sis po lese a za chvíli si spal. Já jsem skočil za tebou do spacáku a hřál s až do rána. Já mám rád teplo. Ale ty seš dneska moc čerstvej, víd? Počítám, že v hospodě sis piva moc neužil."

Tramp se při těch slovech otřásl. "Ty jsi spával se mnou ve spacáku? A to jsem se...nikdy neprobudil?"

"Chodím za tebou už dva roky a nikdy jsi na to nepřišel."

Johny Červotoč se na něj trpce podíval, vstal a rychle se vsoukal do spacáku. Žabák si hřál nohy na žhavých uhlících, pozoroval ho a broukal si: "Nahoře hvězdičky, dole puškvorec, plavu po rybníce z konce na konec, vlnky mě houpají, točí se dokola, já na ty hvězdičky dívám se zezdola...Vandráku už spíš?"

Johny se zpola vysunul ze spacáku a opřel se o ruce. "Provini jsem se," řekl, "nahradil jsem pivo ovocenkou. To se mi teď vymstilo. Mám halucinace a zdají se mi sny o ropuchách. Doufám, že to do rána přejde." Na ta slova hbitě zmizel pod celtou. Slyšel, jak po ní cosi drobného poskakuje a piští: "Nespí ty máku! Vylez ven, a já ti ukážu, že se ti nezdám!"

Johny se nehýbal. Pak ucítil, jak se žabák škrábe dovnitř, přikrývá se límcem jeho kabátu a funí mu do ucha: "Vidíš, kdybys pi pivo jako vždycky tak jsi ani nevěděl, že ti lezu do spacáku."

Tramp neodpověděl. Usnuli oba.